

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 16C/58/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7621204899
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radoslav Baláž
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2024:7621204899.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudca JUDr. Radoslav Baláž, v spore žalobcu: A. B., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom C. XX/XX, XXX XX C. D. proti žalovaným 1/ B. E. D. E. A., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom F. C. XXX/XX, XXX XX C. D., adresa na doručovanie C. XX, XXX XX G. A., právne zastúpenému: JUDr. Martinou Vnenčákovou, advokátkou, so sídlom Čučmianska dlhá 7, 048 01 Rožňava, IČO: 42 240 301, 2/ Okresný úrad Levoča, katastrálny odbor, 054 01 Levoča, v konaní o zosúladenie hraníc pozemku s právnym stavom, takto

rozhodol:

I. Žaloba sa zamietá.

II. Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému v 1. rade náhradu trov konania v plnom rozsahu, pričom o výške tejto náhrady bude rozhodnuté Okresným súdom Spišská Nová Ves samostatným uznesením, po právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému v 2. rade náhradu trov konania v plnom rozsahu, pričom o výške tejto náhrady bude rozhodnuté Okresným súdom Spišská Nová Ves samostatným uznesením, po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca podal na tunajšom súde dňa 13.10.2021 žalobu v znení jej písomného doplnenia zo dňa 07.04.2022, ktorou žiadal, aby súd určil, že „hranice pozemkov parcelné číslo KN C XXX/X H. XXX/X v katastrálnom území C. D. sú tvorené bodmi určenými v znaleckom posudku, ktorý vypracoval prizvaný nezávislý súdny znalec z odboru GEODÉZIE, KARTOGRAFIE A KATASTRA, ktorého súd prizval za účelom autentického zamerania hraníc predmetných pozemkov a zodpovedajúceho právneho stavu podľa „Oznámenia o vybavení podania“ zo dňa 19.07.201 z Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej Republiky z Bratislavy, pracovisko Prešov, v ktorom sa konštatuje „Stav držby uvedených pozemkov nie je v súlade s právnym stavom evidovaným v katastri nehnuteľností...“ ako aj s hranicami uvedenými v pozemkovej zložke č. XXX, viažucej sa na parcelu KN I. XXX/X v katastrálnom území C. D.“, ďalej aby uložil žalovanému v 1. rade povinnosť „vydať spornú časť z parcely č. J. I. XXX/X“, a napokon aby uložil žalovanému v 2. rade (v podaní zo 07.04.2022 označenom ako „dotknutá strana“) povinnosť na „zapísanie majetkoprávne vysporiadaného pozemku, do katastrálneho operátu v súlade s právnym stavom a týmto s daným rozhodnutím“.

2. Žalobca túto svoju vyššie uvedenú žalobu odôvodnil tým, že je vlastníkom pozemku - parcely č. XXX/X o výmere XXX m² v k.ú. C. D., okres Levoča, ktorý nadobudol spolu so svojou manželkou na základe kúpnej zmluvy č. K.XXX/XX uzavretej dňa 25.11.1998 podľa GP XXXXXXXX-XX/XX-XXX/XX za účelom výstavby rodinného domu pre svoju rodinu, a to od predávajúceho – p. B. B., bytom C. D., ktorý je jeho bratom. Katastrálny odbor Okresného úradu v Levoči vykonal vklad vlastníckeho práva k predmetnému

pozemku s právoplatnosťou ku dňu 08.12.1998. Na Okresný úrad Levoča, odbor životného prostredia doručil žiadosť o udelenie stavebného povolenia na výstavbu rodinného domu, ktoré mu bolo dňa 22.04.1999 vydané. Jednou z podmienok vo vydanom stavebnom povolení bolo v bode 10. uvedené, že kolaudáciu stavby rodinného domu bude možné vykonať až vtedy, keď dôjde k majetkovoprávnemu vysporiadaniu parcely, za účelom zabezpečenia prístupu k novopostavenému rodinnému domu. Pre splnenie tejto podmienky sa obrátil na kvalifikovaného geodeta, ktorý pri zameriavaní parcely vychádzal z bodu, ktorý podľa vyjadrenia kartografa nezodpovedá referenčnému kontrolnému bodu, určenému na zameriavanie parcel v obci Spišský Štvrtok. Oslovil aj ďalších geodetov, ktorí si k vytyčeniu parcely rovnako vyžiadali orientačné body pre určenie polohy pozemku z katastrálneho odboru Okresného úradu v Levoči, ktoré ale podľa dokumentácie z pozemkových kníh nezodpovedajú referenčným kontrolným bodom. Keďže pozemok bol zameraný podľa iného bodu v teréne, došlo k obojstrannému posunutiu hranice parcely o 3,5m šírky do práva, po celej dĺžke pozemku 20 m, čím sa zväčšila parcela č. XXX/X, ktorej vlastníkom je žalovaný v 1. rade. Touto chybou pri určení referenčného bodu na určenie polohy hraníc pozemkov súradnicami GPS došlo k tomu, že pozemok žalobcu, na ktorom má novopostavený rodinný dom, bol odrezaný od prístupovej cesty a do dnešného dňa stavba rodinného domu nemohla byť skolaudovaná. Pokiaľ by bol pozemok zameraný podľa správneho referenčného kontrolného bodu, ktorý sa nachádza v pozemkových knihách, vychádzajúcich z historického stavu, k predmetnému posunu hraníc pozemkov by nedošlo. Parcela žalobcu č. XXX/X by hraničila s parcelou XXX/X, na ktorej sa nachádza obecná komunikácia, ktorá by tým tvorila prístupovú cestu na jeho pozemok, čím by bola splnená podmienka v stavebnom povolení (č.10), aby mu bolo umožnené bez komplikácií skolaudovať rodinný dom. Výstavbu svojho rodinného domu žalobca ukončil v roku 2006. Od tej doby, čo je 15 rokov, sa usiluje o majetkovoprávne vysporiadanie vlastníckeho práva k pozemku, ktorý mu podľa práva patrí, avšak chybou na strane katastrálneho odboru OU v Levoči, mu to nie je umožnené. Oslovení geodeti mu z jemu neznámych dôvodov odmietajú vydať geometrický plán. K dispozícii mu poskytujú len vytyčovací náčrt, ktorý nemá právnu relevanciu pre účely zápisu do katastrálneho operátu. Zo strany matky žalobcu - p. E. B., bytom C. D., ako vlastníčky susedného pozemku parcelné č. XXX, bola zaslaná sťažnosť na Úrad geodézie, kartografie a katastra Bratislava, pracovisko Prešov, doručená dňa 04.06.2018, predmetom ktorej bol vyjadrený nesúhlas s konaním katastrálneho odboru Okresného úradu v Levoči, vo veci zápisu údajov do katastra nehnuteľností, parcely č. XXX, XXX/X H. XXX/X k.ú. C. D.. Žalobca tiež v žalobe poukázal na prípis „Oznámenia o vybavení podania“ zo dňa 19.07.2018 z Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky z Bratislavy, pracovisko Prešov, podľa ktorého (citujúc z neho) stav držby uvedených pozemkov nie je v súlade s právnym stavom evidovaným v katastri nehnuteľností. Z uvedeného podľa žalobcu vyplýva, že sťažnosť bola opodstatnená.

3. V následnom písomnom odvolaní zo dňa 10.08.2022 doručenom tunajšiemu súdu toho istého dňa (podanom proti uzneseniu tunajšieho súdu sp.zn. 16C/58/2021-37 zo dňa 11.07.2022, ktorým súd odmietol podanie žalobcu), žalobca okrem iného uviedol, že nakoľko sa jedná o nehnuteľnosť nadobudnutú spolu s jeho manželkou a tvorí BSM, mali ako žalujúca strana tvoriť procesné spoločenstvo. Predpokladal, že súdu bude postačovať, ak mu splnomocnenie dané jeho manželkou doručí na prvom súdnom pojednávaní, a nakoľko táto skutočnosť bola jedným z dôvodov odmietnutia žaloby, priložil k uvedenému odvolaniu aj plnú moc od svojej manželky.

4. Krajský súd v Košiciach uznesením zn. 9Co/116/2022-57 zo dňa 19.07.2023, ktorým bolo vyššie uvedené uznesenie tunajšieho súdu sp.zn. 16C/58/2021-37 zo dňa 11.07.2022, zrušené a vec vrátená na ďalšie konanie, vyslovil právny názor, že v danom prípade ide o žalobu o určenie priebehu hranice susedných pozemkov, pričom žalobca žalobu opiera o tvrdenie, že medzi susednými pozemkami je sporná správnosť hranice, nakoľko jej faktický stav nezodpovedá stavu právnemu, ale tiež že predmetom sporu je otázka vyriešenia vlastníctva k spornej ploche pozemku, keďže sa žalobca domáha aj vydania spornej plochy, kedy zároveň konštatoval, že aj keď petit navrhnutý žalobcom nespĺňa požiadavku jednoduchosti, nič nebráni súdu prvej inštancie navrhnutý petit preformulovať tak, aby zodpovedal zákonným požiadavkám. Vychádzajúc z týchto tvrdení uvedených v žalobe a bez ohľadu na to, ako žalobca naformuloval žalobný petit je súd povinný zaoberať sa otázkou hranice pozemku, ale tiež otázkou dôvodnosti vydania spornej plochy.

5. Žalovaný v 1. rade vo vyjadrení k žalobe zo dňa 18.09.2023 doručenom tunajšiemu súdu cestou jeho právnej zástupkyne toho istého dňa uviedol, že s podanou žalobou v celom rozsahu nesúhlasí a považuje ju za nedôvodnú. Namietal svoju pasívnu vecnú legitimitáciu v konaní. Potvrdil, že je vlastníkom pozemku

- parcely registra „C“ č. XXX/X o výmere XXX m² druh pozemku: záhrada v katastrálnom území C. D.,
file_0.jpg

file_1.wmf

ktorý je evidovaný na liste vlastníctva č. XXX, a ktorý nadobudol v dedičskom konaní v roku 1995 po svojom nebohom otcovi. Uvedený pozemok mala jeho rodina oplotený už pred viac ako 60 rokmi až do roku 2019 a tento plot bol postavený na hranici medzi jeho pozemkom a pozemkom žalobcu č. XXX/X v k.ú. C. D.. V lete roku 2019 žalobca na pozemku tohto žalovaného postavil neoprávnené bez stavebného povolenia betónový plot. Uvedená skutočnosť bola prešetrovaná aj na stavebnom úrade na Obci C. D. výsledkom čoho bolo to, že uvedený žalovaný v roku 2020 požiadal geodeta o jasné zameranie hranice medzi pozemkom žalobcu (J. L. XXX/X) a svojim pozemkom (J. L. XXX/X) a na základe tohto protokolu bolo jednoznačne preukázané, že nelegálne betónové oplotenie žalobcu stojí na pozemku tohto žalovaného bez jeho súhlasu. Teda žalobca z hranice pozemku bez povolenia tohto žalovaného nie len že odstránil starý plot žalovaného, ale na pozemku žalovaného takmer 2,5 metra do hĺbky pozemku žalovaného zabral jeho pozemok a postavil si na ňom betónové oplotenie. Obec Spišský Štvrtok rozhodnutím č. C. XXXX-X/XXXX/J. zo dňa 06.08.2020 nariadila odstránenie predmetného oplotenia a toto rozhodnutie bolo potvrdené aj odvolacím orgánom. Na základe tohto exekučného titulu uvedený žalovaný voči žalobcovi zahájil exekučné konanie, pretože z jeho strany nedošlo k dobrovoľnému splneniu si nariadenej povinnosti- odstrániť betónové oplotenie. Exekučné konanie stále nie je ukončené, nakoľko žalobca plot v celosti neodstránil. Podľa vytyčovacieho náčrtu č. 7/2020 a jeho protokolu, ktorý už žalobca účelovo nepriložil k podanej žalobe je zrejmé, že vytyčená hranica medzi pozemkom J. L. XXX/X vo vlastníctve žalobcu a pozemkom J. L. XXX/X vo vlastníctve tohto žalovaného je vedená medzi bodmi XXX/XX a bodom XXX/X, ktoré boli overené aj v náčrte o miestnom šetrení č. 9 z roku 1965 vyhotoveného pri tvorbe celoobecného file_2.jpg

file_3.wmf

mapovania v intraviláne obce Spišský Štvrtok a tento stav korešponduje aj so súčasným stavom platným k dnešnému dňu, a rovnako tak tento stav platil aj v čase nadobudnutia vlastníckeho práva žalobcu k pozemku XXX/X t.j. v čase kúpy v roku XXXX. Žalobca už v rámci správneho konania pred stavebným úradom, ako aj v rámci exekučného konania vykonáva účelové kroky, ako si neplniť svoje povinnosti a obmedzovať tohto žalovaného na jeho vlastníckych právach k jeho pozemku v celom jeho rozsahu, a tento stav trvá už od roku 2019. Ďalej uvedený žalovaný namietol, že z verejne dostupnej listiny - listu vlastníctva č. XXX k.ú. C. D. je viac ako jasné, že žaloba je procesne nesprávna aj v označení účastníkov konania. Poukázal na to, že úlohou znalca M. E. N., A., ktorého znalecký posudok bol priložený k žalobe, vôbec nebolo určenie hranice medzi pozemkom žalobcu a pozemkom tohto žalovaného, ale medzi pozemkom XXX/X, XXX H. XXX/X. Tiež namietal, že žalobca nijako nepreukázal dôvodnosť podanej žaloby, kedy jej dôvodnosť vylučujú samotné dôkazy, ktoré priložil práve žalobca. Stavebné povolenie priložené k žalobe v bode 10 určuje podmienku, ktorá sa netýka pozemku tohto žalovaného, ale práve vytvorenia prístupu cez pozemok KNC č. XXX/X vo vlastníctve B. B. a vyporiadaní majetkových práv práve k tomuto pozemku. Žalobca vytrháva z kontextu priložených dôkazov skutočnosti, ktoré s osobou tohto žalovaného a jeho vlastníckymi právami k pozemku KNC č. XXX/X nijako nesúvisia.

6. Žalovaný v 2. rade (Okresný úrad Levoča, katastrálny odbor) vo svojom písomnom vyjadrení k žalobe zo dňa 05.09.2023 doručenom súdu dňa 07.09.2023 uviedol, že predmetný spor vychádza z rozdielu medzi zákresom hranice medzi spornými pozemkami v pozemkovoknižnej mape a jej skutočného priebehu v teréne. Spornú hranicu v pozemkovoknižnej mape tvorí hranica medzi pozemkovoknižnými parcelami, na jednej strane parcelou mpč. XXXX/XX a na druhej strane parcelami mpč. XXXX/XX, XXXX/XX H. XXXX/XX. Táto hranica nie je v pozemkovoknižnej mape zakreslená priamo, ale je zakrivená smerom do parcely mpč. XXXX/XX. V roku 1961 bol vyhotovený geometrický plán č. XX-XX-XXX-XXX/XX, ktorým boli rozdelené parcely mpč. XXXX/XX H. XXXX/XX na novovytvorené parcely XXXX/X, XXXX/XX, XXXX/XX, XXXX/XX, XXXX/XX, XXXX/XX. Do tohto geometrického plánu bola prevzatá predmetná hranica z pozemkovoknižnej mapy a teda aj v tomto geometrickom pláne je táto hranica zakrivená smerom do novovytvorených parciel č. XXXX/XX, XXXX/XX, XXXX/XX. V roku 1965 sa uskutočnilo v obci C. D. technickohospodárske mapovanie (THM), v rámci ktorého boli parcely mpč. XXXX/XX H. XXXX/XX prečíslované na parcely EN č. XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX. V náčrte o miestnom šetrení, ktorý je súčasťou elaborátu THM je na severozápadnej hranici parciel EN č. XXX,

XXX H. XXX vyznačená značka oplotenia a táto hranica je bez zakrivenia. Teda dá sa predpokladať, že priebeh tejto hranice v teréne mal už v tom čase priamy priebeh. Po THM mapovaní bola vytvorená nová katastrálna mapa, kde bola predmetná hranica zakreslená v súlade s jej priebehom v pozemkovoknižnej mape a aj v geometrickom pláne č. XX-XX-XXX-XXX/XX a teda jej priebeh bol zakrivený smerom do parcel XXX, XXX, XXX. Takýto priebeh má táto hranica v katastrálnej mape do dnešného dňa. Geometrický plán č. XX-XX-XXX-XXX/XX bol použitý ako technický podklad právnych úkonov až v roku 1972 a to k zmluve o zrušení spoluvlastníctva registrovanej pod číslom O. XX/XX zo dňa 24.04.1972. Podľa tejto zmluvy B. B., nar. XX.XX.XXXX a manželka E. B., O. P., nar. XX.XX.XXXX nadobudli parcely EN č. XXX H. XXX, ktoré boli podľa geometrického plánu č. XX-XX-XXX-XXX/XX identické s parcelami XXXX/XX H. XXXX/XX. Aj v roku 1972 boli parcely EN č. XXX H. XXX v katastrálnej mape zakreslené so zakrivením, preto možno predpokladať, že v tom čase nedošlo k ich vytyčeniu v teréne a to podľa ich zákresu v geometrickom pláne č. XX-XX-XXX-XXX/XX. Z uvedeného možno konštatovať, že právny stav k predmetným pozemkom nie je v súlade s ich držbou v teréne minimálne od roku 1965.

7. Žalobca v písomnej replike zo dňa 25.10.2023 doručenej súdu dňa 26.10.2023 vo vzťahu k vyjadreniu žalovaného v 1. rade poprel konštatovanie, ktoré malo vyplynúť z vytyčovacieho náčrtu geodeta M. P. č. X/XXXX, a podľa ktorého hranica pozemkov má viesť tak, ako je v katastrálnej mape, a v súvislosti s týmto svojim popretím poukázal na to, že geodet B. I. už v roku 2015 zistil a popísal rozpor v priebehu hranice medzi parcelami v teréne a ich priebehom v katastrálnej mape. S faktom, že hranice parcel nie sú zamerané správne sa stotožnil aj súdny znalec M. E. N. A., ktorý vo svojom znaleckom posudku. Zároveň tento znalec skonštatoval, že posun je smerom do parcely XXX/X to znamená od parcely XXX a tým aj od parcel XXX/X H. XXX/X. Na znaleckom posudku je tento posun vyznačený červenou farbou. Práve táto skutočnosť podľa žalobcu dokazuje skutočnosť, ktorú napáda v žalobe samotnej a síce, že časť parcely č. XXX/X, vlastníkom ktorej je žalovaný v 1. rade je vlastne vlastníctvom žalobcu, nakoľko hranice uvedenej parcely a parcely L.XXX/X patriacej žalobcovi boli posunuté smerom do parcely žalobcu, čím mu bola de facto znemožnená prístupová cesta k jeho domu, čo je vlastne dôvodom, prečo túto žalobu podal. Žalobca ďalej v uvedenej replike uznal, že ku posunom mohlo dôjsť niekoľko desaťročí dozadu, to však neznamená, že o nich musel vedieť a mal možnosť konať, nakoľko niekoľko ním oslovených geodetov mu odmietlo vypracovať potrebný geometrický plán. Poukázal na to, že v prípade, že sú hranice pozemkov sporné, je právomoc súdu o tom rozhodnúť, a práve z tohto dôvodu sa obrátil na súd, kde sa domáha toho, aby boli parcely vrátené do pôvodného stavu tak, aby odpovedalo zakresleniu celkovo podľa pozemkovej zložky XXX. Ďalej tvrdenie „žalobcu v prvom rade“ (správne malo byť žalovaného v 1. rade – poznámka súdu), že úlohou znalca nebolo určiť hranicu medzi pozemkami strán sporu, označil za zavádzajúce a scestné, nakoľko úlohou znalca v tomto prípade je zamerať pozemok a určiť jeho hranice bez ohľadu na to, kto je vlastníkom susedného pozemku. Napokon uviedol, že nespochybňuje, že „žalobca“ (správne malo byť žalovaný v 1. rade – poznámka súdu) je vlastníkom pozemku o istej výmere, tvrdí však, že ten pozemok sa nachádza o 3,5 metra doprava od hranice, ktorú momentálne „žalobca“ (správne malo byť žalovaný v 1. rade – poznámka súdu) podľa názoru žalobcu neoprávnene považuje za hranicu medzi parcelou č. XXX/X a parcelou č. XXX/X. Dôsledkom toho je, že roky nemôže skolaudovať nehnuteľnosť.

8. V písomnej replike zo dňa 02.10.2023 doručenej súdu dňa 03.10.2023 vo vzťahu k vyjadreniu žalovaného v 2. rade žalobca obdobne ako vo vyššie uvedenej replike zopakoval, že uznáva, že ku posunom hraníc mohlo dôjsť niekoľko desaťročí dozadu, to však neznamená, že o nich musel vedieť a mal možnosť konať, nakoľko niekoľko ním oslovených geodetov mu odmietlo vypracovať potrebný geometrický plán. To však neznamená, že to tak musí ostať. A rovnako tak poukázal na to, že v prípade, že sú hranice pozemkov sporné, je právomoc súdu o tom rozhodnúť. Práve z tohto dôvodu sa obrátil na súd, kde sa domáha toho, aby boli parcely vrátené do pôvodného stavu tak, aby odpovedalo zakresleniu celkovo podľa pozemkovej zložky 164.

9. Žalovaný v 1. rade vo svojej písomnej duplike zo dňa 23.11.2023 doručenej súdu dňa 24.11.2023 uviedol, že žalobca sám nesie zodpovednosť, že svoju nehnuteľnosť nemá k dnešnému dňu skolaudovanú, nakoľko zrejme nedošlo k splneniu si podmienky určenej v bode 10 stavebného povolenia. Ďalej namietal, že nie je daná v danom spore naliehavosť právneho záujmu na určovacej žalobe žalobcu. Žalobca ostal nečinný vo sfére svojich povinností stanovených stavebným povolením, a túto svoju nečinnosť otáča voči žalovanému v 1. rade argumentujúc, že údaje cez pozemok vo vlastníctve žalovaného v 1. rade mala viesť prístupová cesta. Žalobca mal vykonať povinnosť na uskutočnenie skolaudovania svojej nehnuteľnosti určenú v bode 10 stavebného povolenia a to vytvoriť

prístup cez pozemok CKN XXX/X vo vlastníctve B. B. a usporiadať si majetkové práva k tomuto pozemku v žiadnom prípade nie k pozemku vo vlastníctve žalovaného v 1. rade. Žalobca svoje nesplnenie povinností zastiera domnienkami o tom, že prístup k jeho nehnuteľnosti nemá no skutočnosť je iná. V ďalšom žalobca rozpísal za akých okolností je daný naliehavý právny záujem. Napokon uviedol, že žalobca žiadnymi dôkazmi nepreukázal práva a nároky ním tvrdené, ktorých sa dovoľáva podanou žalobou, a že žalobný petit je viac ako zmätočný a nevykonateľný.

10. Žalovaný v 2. rade už písomnú dupliku nepodal.

11. Súd vykonal dokazovanie so zameraním na skúmanie vecnej legitímácie strán sporu a to oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to najmä s Listom vlastníctva č. XXXX, s Kúpnu zmluvou zo dňa 30.11.1998 vedenou pod katastrálnym číslom V XXXX/XX, s Plnomocenstvom manželky žalobcu zo dňa 10.08.2022 udeleným žalobcovi, s Listom vlastníctva č. XXX, s vytyčovacím náčrtom- číslo plánu X/XXXX vyhotoviteľa M. Q. P. – geodeta, so sídlom J. X, C. F. K. zo dňa 20.03.2020, s Geometrickým plánom č. XX/XX vyhotoviteľa R. A. – geodeta, so sídlom Q. XX, XXX XX C. K. zo dňa 18.05.1998, s Geometrickým plánom č. XXXXXXXX-XXX/XX vyhotoviteľa R. A. – geodeta, so sídlom Spišské Vlachy zo dňa 22.08.1997, so stavebným povolením vydaným Okresným úradom Levoča, odbor životného prostredia zo dňa 22.04.1999 pod číslom: C. XXX/XXXX/XX-XX, s prípisom Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky, Bratislava sp.zn. S./XXXX-XXX zo dňa 19.07.2018 označeným ako "Oznámenie o vybavení podania", s prípsmi Okresného úradu Levoča, katastrálny odbor a to zo dňa 03.10.2016 č. S.- J.-XXX/XXXX označeným ako „Žiadosť o prešetrovanie parcel - odpoveď“ a zo dňa 31.03.2017 č. S.- J.-XXX/XXXX označeným ako „Podnet na prešetrovanie – odpoveď“, na základe ktorých zistil tento stav veci:

12. Podľa zápisu na Liste vlastníctva č. XXXX vedeného pre k.ú. C. D., Obec : C. D., S.: Q. sú žalobca a jeho manželka - R. B., O. T., nar. XX.XX.XXXX (ďalej len ako „manželka žalobcu“) vedení ako bezpodieloví spoluvlastníci v podiele 1/1 k celku nehnuteľnosti - parcely registra I. evidovanej na katastrálnej mape pod parcelným číslom XXX/X o výmere XXX m², Druh pozemku: Zastavaná plocha a nádvorie. (ďalej len ako „parcela č. XXX/X“).

13. Podľa uvedeného listu vlastníctva ako titul nadobudnutia parcely č. XXX/X žalobcom a manželkou žalobcu je uvádzaná Kúpna zmluva vedená pod katastrálnym číslom K. XXXX/XX podľa G. XXXXXXXX-XX/XX-XXX/XX.

14. Predmetnú kúpnu zmluvu žalobca a manželka žalobcu ako kupujúci uzatvorili dňa 30.11.1998 s predávajúcim – B. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D., U. B. L.X, kedy na základe uvedenej kúpnej zmluvy im tento kupujúci odpredal časť parcely KN č. XXX a to uvedenú v tom čase novovytvorenú parcelu č. XXX/X, ktorá bola vytvorená na základe geometrického plánu L./XX overeného dňa 30.07.1998 a jej výmera podľa zmluvy bola XXX m².

15. Žalovaný v 1. rade je podľa zápisu na Liste vlastníctva č. XXX vedeného pre k.ú. C. D., Obec : C. D., Okres: Levoča výlučným vlastníkom nehnuteľností - parcel registra I. evidovaných na katastrálnej mape, a to parcely pod parcelným číslom XXX/X o výmere XXX m², Druh pozemku: Záhrada (ďalej len ako „parcela č. XXX/X“) a parcely pod parcelným číslom XXX/X o výmere XXX m², Druh pozemku: Záhrada (ďalej len ako „parcela č. XXX/X“).

16. Z Geometrického plánu č. XXXXXXXX-XXX/XX vyhotoviteľa R. A. – geodeta, so sídlom C. K. zo dňa 22.08.1997 (ďalej len ako „Geometrický plán č. XXXXXXXX-XXX/XX“), z Geometrického plánu č. XX/XX vyhotoviteľa R. A. – geodeta, so sídlom Q. XX, XXX XX C. K. zo dňa 18.05.1998 (ďalej len ako „Geometrický plán č. XX/XX“) a z vytyčovacieho náčrtu- číslo plánu X/XXXX vyhotoviteľa M. Q. P. – geodeta, so sídlom J. X, C. F. K. zo dňa 20.03.2020 (ďalej len ako „Vytyčovacie náčrt č. X/XXXX“) vyplýva, že parcela č. XXX/X a parcela č. XXX/X sú čiastočne vzájomne susediacimi parcelami a teda že majú spoločnú hranicu.

17. Vo Vytyčovacom náčrte č. 7/2020 sa konštatuje, že pri vytyčovaní hranice medzi parcelou č. XXX/X a parcelou č. XXX/X bolo zistené, že vlastníkom pozemku - parcely č. XXX/X – žalobca s manželkou postavil neoprávnene plot z betónových dielcov na cudzom pozemku, ktorý vlastní žalovaný v 1. rade. Betónový

plot je zameraný metódou GPS, označený číslami bodov 1, 2, 3. Do vytyčovacieho náčrtu zakreslený červenou hrubou líniou o dĺžke 21,75m.

18. Dňa 22.04.1999 Okresný úrad Levoča, odbor životného prostredia pod číslom: C. XXX/XXXX/XX-XX vydal pre žalobcu a manželku žalobcu stavebné povolenie na stavbu „Novostavba rod. Domu“ a stavbu „Zriadenie plynovej inštalácie v novostavbe rod. Domu“ na parcele č. XXX/X. Zároveň v bode 10 uvedeného stavebného povolenia sa uvádza, že nakoľko vstup na vlastný pozemok (rozumej parcelu č. XXX/X – poznámka súdu) je zriadený cez susedný pozemok na parc. č. XXX/X so súhlasom vlastníka, je preto potrebné do doby kolaudácie stavby uskutočniť majetkovoprávne vysporiadanie, alebo zriadiť vecné bremeno na uvedenom pozemku.

19. Okresný úrad Levoča, katastrálny odbor prípisom č. S.- J.-XXX/XXXX zo dňa 03.10.2016 označeným ako „Žiadosť o prešetrenie parcel – odpoveď“ a adresovaným E. B. – matke žalobcu (ďalej len „matka žalobcu“) tejto okrem iného oznámil, že z parcely registra I. J. L. XXX/X záhrada o výmere 712 m² a XXX/X záhrada o výmere 50 m² boli vytvorené z parcely registra I. J. L. XXX záhrada o výmere 762 m² na základe geometrického plánu č. XX/XXXX geodeta B. I.. Týmto geometrickým plánom bola vytvorená aj parcela registra I. J. L. XXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere 63 m² z parcely registra I. J. L. XXX zastavané plochy a nádvoria o výmere 1435 m². Geometrický plán č. XX/XXXX bol technickým podkladom na vyhotovenie kúpnej zmluvy, ktorá v uvedenom prípise bola bližšie popísaná. Ďalej sa v tomto prípise uvádzalo, že zápisom parcel registra C KN č. XXX/X H. XXX/X na list vlastníctva č. XXX bola len rozdelená parcela registra I. J. L. XXX, ktorá bola pôvodne tiež zapísaná na liste vlastníctva č. XXX., a teda týmto evidenčným zápisom nebolo nijako dotknuté vlastnícke právo k parcelám registra I. J. L. XXX H. XXX/X, ktoré susedia s parcelami registra I. J. L. XXX/X H. XXX/X. Aj v katastrálnej mape k. ú. C. D. došlo k zákresu parcel registra I. J. L. XXX/X H. XXX/X len rozdelením pôvodnej parcely registra I. J. L. XXX a teda nedošlo k žiadnej zmene priebehu hraníc parcel registra I. J. L. XXX H. XXX/X. Priebeh hranice medzi parcelami registra I. J. L. XXX/X H. XXX/X na jednej strane a parcelami registra I. J. L. XXX H. XXX/X na strane druhej, bol určený pri technickohospodárskom mapovaní v k. ú. C. D. ešte v roku 1965 a to zameraním skutočného stavu v teréne. Podľa zákresu v katastrálnej mape sa táto hranica od jej zamerania v roku 1965 nezmenila. Údaje katastra zapísané na listoch vlastníctva č. XXX, XXX, XXX H. XXXX, k. ú. C. D. sú teda v súlade s verejnými listinami a inými listinami, na základe ktorých bol vykonaný zápis na tieto listy vlastníctva.

20. Okresný úrad Levoča, katastrálny odbor ďalším prípisom č. S.- J.-XXX/XXXX označeným ako „Podnet na prešetrenie – odpoveď“ zo dňa 31.03.2017 a opätovne adresovaným matke žalobcu tiež oznámil, že parcely registra I. J. L. XXX, XXX/X, XXX/X H. XXX boli pôvodne súčasťou pozemkovoknižnej parcely č. XXXX/XX zapísanej v pozemkovoknižnej vložke č. XXX, k. ú. C. D.. Na základe geometrického plánu č. XX-XX-XXX-XXX/XX, vyhotoveného v októbri 1961, boli od parcely mpč. XXXX/XX oddelené novovytvorené pozemky mpč. XXXX/XX, XXXX/XX H. XXXX/XX. Pričom priebeh severozápadnej hranice novovytvorených parcel podľa tohto geometrického plánu nebol v priamej línii, ale bol zakrivený smerom do novovytvorených parcel. Rovnaký priebeh mala táto hranica aj v platnej pozemkovoknižnej mape. Po technickohospodárskom mapovaní v roku 1965 bola parcela mpč. XXXX/XX prečíslovaná na parcelu V. L. XXX, parcela mpč. XXXX/XX prečíslovaná na parcelu EN č. XXX a parcela mpč. XXXX/XX prečíslovaná na parcelu EN L.XXX. V náčrte o miestnom šetrení, ktorý je súčasťou elaborátu technickohospodárskeho mapovania je na severozápadnej hranici parcel EN č. XXX, XXX H. XXX vyznačená značka táto hranica je bez zakrivenia. Teda dá sa predpokladať, že priebeh tejto hranice v teréne mal už v tom čase priamy priebeh. Z tohto dôvodu pri vyhotovení geometrického plánu č. XX/XXXX geodeta B. I., geodet porovnal skutočný priebeh predmetnej hranice v teréne s jej priebehom v platnej katastrálnej mape a zistil vyššie popísaný nesúlad. Preto oddelil od parcely registra I. J. L. XXX parcelu registra I. J. L. XXX/X.

21. Napokon Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky, Bratislava prípisom sp.zn. S./XXXX-XXX zo dňa 19.07.2018 označeným ako „Oznámenie o vybavení podania“ a adresovaným matke žalobcu tejto oznámil, že z pôvodných pozemkovoknižných parcel č. XXXX/XX H. XXXX/XX boli GP č. XX-XX-XXX-XXX/XX oddelené parcely č. XXXX/XX, XXXX/XX, XXXX/XX, XXXX/XX evidované v pozemkovoknižnej mape v kat. území C. D.. Uvedené parcely boli po technickohospodárskom mapovaní prečíslované na parcely č. XXX,XXX,XXX,XXX,XXX,XXX,XXX. Následne na základe notárskej zápisnice, zmluvy o zrušení spoluvlastníctva O. XXX/XX, prílohou ktorej bol geometrický plán č. XX-XX-XXX-XXX/XX, boli parcely evidencie nehnuteľnosti (ďalej EN) č. XXX

(predtým XXXX/XX) a č. XXX (predtým XXXX/XX) zapísané do LV č. XXX v prospech B. B. a E. B. O. P. v podiele 1/1. Na základe darovacej zmluvy F. XXX/XX bola parcela č. XXX - záhrada vo výmere 778 m² odpísaná z LV č. XXX a zapísaná do LV č. XXX v prospech B. B. v podiele 1/1. Následne bola parcela č. XXX na základe GP č. XX/XX rozdelená na parcely XXX/X a XXX/X. Parcela XXX/X bola zapísaná na základe kúpnej zmluvy V XXX/XX do LV č. XXXX v prospech A. B. a R. B. O. T. (t.j. žalobcu a manželky žalobcu – poznámka súdu) v podiele 1/1. Priebeh hraníc parciel č. XXX/X H. XXX/X nebol zmenený, bol prevzatý z katastrálnej mapy. Podľa záveru uvedeného prípisu parcely č. XXX, XXX/X H. XXX/X boli predmetom ďalších právnych úkonov a trvalé označenie nových hraníc pozemkov v teréne nebolo vykonané po oznámení o vklade alebo zázname do katastra nehnuteľnosti. Stav držby uvedených pozemkov nie je v súlade s právnym stavom evidovaným v katastri nehnuteľnosti.

22. V odôvodnení uznesenia sp.zn. 16C/58/2021-37 zo dňa 11.07.2022, ktorým súd odmietol podanie žalobcu, súd upozornil žalobcu na to, že pokiaľ žalobca doplnením/opravou svojho podania zakladá svoju aktívnu legitímáciu na podanie žaloby vlastníckym právom k parcele č. XXX/X z listu vlastníctva vyplynulo, že táto nehnuteľnosť je v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, a žalobu by tak mali podať obaja manželia tvoriaci procesné spoločenstvo.

23. Plnomocenstvom zo dňa 10.08.2022 manželka žalobcu splnomocnila žalobcu na svoje zastupovanie pred Okresným súdom Spišská Nová Ves , pred súdom vyššej inštancie a pred ostatnými orgánmi verejnej správy v konaní sp.zn. 16C/58/2021, týkajúcom sa majetkovoprávneho vysporiadania parcely č. XXX/X, ktorá je ich spoločným vlastníctvom nadobudnutým na základe kúpnej zmluvy zo dňa 30.09.1998 ako predmet bezpodielového spoluvlastníctva manželov, pričom mu toto splnomocnenie udelila ako splnomocnencovi až do ukončenia predmetného súdneho konania.

24. Podľa § 137 zákona č. 160/2015 Z.z. , Civilný sporový poriadok (ďalej len ako „CSP“), žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o

a) splnení povinnosti,

c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

25. Podľa § 126 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. (Občianskeho zákonníka) /ďalej len ako „Občiansky zákonník“, vlastník má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje; najmä sa môže domáhať vydania veci od toho, kto mu ju neprávom zadržuje.

26. Podľa § 143 Občianskeho zákonníka, V bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnenému nástupcovi pôvodného vlastníka.

27. Podľa § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka , bežné veci týkajúce sa spoločných vecí môže vybavovať každý z manželov. V ostatných veciach je potrebný súhlas oboch manželov; inak je právny úkon neplatný.

28. Podľa § 78 ods. 1 CSP, nútené spoločenstvo je procesné spoločenstvo, v ktorom osobitný predpis vyžaduje pre úspech v spore účasť všetkých subjektov právneho vzťahu.

29. Podľa § 78 ods. 2 CSP, súd žalobu zamietne, ak nie je splnená podmienka účasti všetkých subjektov podľa odseku 1.

30. Podľa § 2 CSP, podľa tohto zákona sa postupuje, ak je daná právomoc súdu, pokiaľ Civilný mimosporový poriadok, Správny súdny poriadok alebo iný zákon neustanovuje inak.

31. Podľa § 3 CSP, súdy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány.

32. Podľa § 36a ods.2 zákona č.162/1995 Z.z., o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) /ďalej lež ako „ Katastrálny zákon“/, Ak je na vykonanie záznamu predložené súdne rozhodnutie, ktoré je záväzné pre osobu zapísanú v katastri a priamo sa dotýka jej práva k nehnuteľnosti, okresný úrad vykoná záznam

a) podľa výroku súdneho rozhodnutia,

b) vyznačením stavu pred právnym úkonom, dobrovoľnou dražbou alebo inou právnou skutočnosťou, ak súd rozhodol o neplatnosti právneho úkonu, neplatnosti dobrovoľnej dražby alebo inej právnej skutočnosti,

c) vyznačením stavu pred rozhodnutím o povolení vkladu, pred vykonaním záznamu alebo pred rozhodnutím o oprave chyby v katastrálnom operáte, ak správny súd rozhodol o ich zrušení.

33. Podľa § 3 ods. 1 Katastrálneho zákona, pozemkom sa rozumie časť zemského povrchu oddelená od susedných častí hranicou územnej správnej jednotky, katastrálneho územia, zastavaného územia obce, hranicou vymedzenou právom k nehnuteľnosti, hranicou držby alebo hranicou druhu pozemku, alebo rozhraním spôsobu využívania pozemku.

34. Podľa § 3 ods. 2 Katastrálneho zákona, hranicu pozemku určujú lomové body. Za hranicu susedných pozemkov vymedzenú vlastníckym právom sa považuje hranica podľa skutočnej držby, ak ju vlastníci susedných pozemkov uznávajú a ak nie je medzi nimi sporná.

35. Podľa § 3 ods. 3 Katastrálneho zákona, parcelou sa rozumie geometrické určenie a polohové určenie a zobrazenie pozemku v katastrálnej mape, v mape určeného operátu alebo v geometrickom pláne s vyznačením jej parcelného čísla.

36. Podľa § 3 ods. 4 Katastrálneho zákona, geometrickým určením nehnuteľnosti alebo katastrálneho územia sa rozumie vymedzenie tvaru a rozmerov nehnuteľnosti alebo katastrálneho územia ich hranicami.

37. Podľa § 3 ods. 5 Katastrálneho zákona, lomový bod je bod, v ktorom sa lomí hranica územnej správnej jednotky, katastrálneho územia, zastavaného územia obce, hranica vymedzená právom k nehnuteľnosti, hranica držby, hranica druhov pozemkov alebo rozhrania spôsobu využívania pozemkov.

38. Podľa § 4 ods. 1 Katastrálneho zákona, práva k nehnuteľnostiam sa do katastra zapisujú vkladom práv k nehnuteľnostiam do katastra (ďalej len "vklad"), záznamom práv k nehnuteľnostiam do katastra (ďalej len "záznam") a poznámkou o právach k nehnuteľnostiam v katastri (ďalej len "poznámka").

39. Podľa § 4 ods. 2 Katastrálneho zákona, zápisom práv k nehnuteľnostiam sa rozumie vklad, záznam a poznámka.

40. Podľa § 4 ods. 3 Katastrálneho zákona, zápisy práv k nehnuteľnostiam majú právotvorné, evidenčné alebo predbežné účinky podľa tohto zákona.

41. Podľa § 5 ods. 2 Katastrálneho zákona, záznam je úkon okresného úradu plniaci evidenčné funkcie, ktoré nemajú vplyv na vznik, zmenu ani na zánik práv k nehnuteľnostiam.

42. Podľa § 228 ods. 1 CSP, výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre strany a pre tých, ktorí sa stali právnymi nástupcami strán po právoplatnosti rozsudku, ak nie je ustanovené inak.

43. Podľa § 228 ods. 3 CSP, výrok právoplatného rozsudku o určení vecného práva k nehnuteľnosti alebo o určení neplatnosti dobrovoľnej dražby nehnuteľnosti je záväzný aj pre osobu, ktorej sa týka návrh na povolenie vkladu vecného práva k nehnuteľnosti, ak bol návrh podaný v čase, keď v katastri nehnuteľností bola zapísaná poznámka o súdnom konaní.

44. Podľa § 38 Katastrálneho zákona, poznámka vyjadruje skutočnosti, ktoré obmedzujú oprávnenie vlastníka nakladať s nehnuteľnosťou, alebo informuje o nehnuteľnosti alebo o práve k nehnuteľnosti.

45. Podľa § 36a ods. 2 Katastrálneho zákona, ak je na vykonanie záznamu predložené súdne rozhodnutie, ktoré v dôsledku ďalšej právnej zmeny nie je záväzné pre osobu zapísanú v katastri, okresný úrad záznam nevykoná a o vydaní súdneho rozhodnutia zapíše do katastra poznámku na dobu dvoch mesiacov od jej zápisu. Okresný úrad zároveň vyzve toho, komu svedčí právo k nehnuteľnosti podľa súdneho rozhodnutia, aby v uvedenej dvojmesačnej lehote podal na súde žalobu o určenie práva k nehnuteľnosti.

46. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že žalobu žalobcu je potrebné zamietnuť.

47. Predovšetkým je potrebné povedať, že žalobcom zvolený spôsob ochrany jeho (spolu)vlastníckeho práva vo vzťahu k žalovanému v 1. rade, ktorý vymedzil prvým petitom svojej žaloby v znení jej následného písomného doplnenia, a síce ktorým sa tento domáha, určenia hranice medzi parcelou č. XXX/X a parcelou č. XXX/X na základe budúceho geometrického plánu, ktorým mal byť vypracovaný v tomto sporovom konaní, je prípustný vzhľadom na ďalej uvádzanú a dosiaľ akceptovanú judikatúru najvyššieho súdu.

48. Ako vyplýva z judikatúry najvyššieho súdu „Ak priebeh hranice je sporný, či už došlo alebo nedošlo zároveň aj k zásahu do vlastníckeho práva, hranicu medzi pozemkami určuje všeobecný súd. Spravidla je súčasťou sporu o priebeh hranice pozemku aj spor o vlastníctvo k určitej ploche, a preto je pre rozhodovanie takéhoto sporu daná právomoc súdu. Ide o prípad petitórnej ochrany vlastníckeho práva. Táto ochrana sa poskytuje na základe žaloby vlastníka susedného pozemku, do ktorého práva sa zasiahlo. K zásahu do vlastníckeho práva majiteľa susedného pozemku môže v praxi dôjsť napr. posunutím oplotenia, zložením stavebného materiálu sčasti aj na susedov pozemok, postavením základov domu čiastočne na vedľajšom pozemku, odoraním medze, posunutím kamenného medzníka, vykopaním alebo vybraním železných stĺpikov zo zeme. Žaloba o určenie priebehu hranice pozemkov sa použije vtedy, keď správnosť hranice medzi susednými pozemkami je medzi účastníkmi sporná a jeden zo susedov sa obráti na súd s cieľom dosiahnuť jej určenie. Podstatou žaloby je vyriešenie otázky vlastníctva k spornej ploche pozemku.“ (porovnaj Uznesenie NS SR sp.zn. 1 Cdo 205/2009 zo dňa 28.05.2010). Tiež „Ak .... dôjde k porušeniu vlastníckeho práva, vlastník má právo domáhať sa na súde ochrany svojho vlastníckeho práva, pričom z okruhu určujúcich návrhov na ochranu vlastníckeho práva nemožno vylúčiť ani návrh na určenie hranice medzi spornými pozemkami, lebo v takomto prípade ide o vzájomné vymedzenie predmetu dvoch vlastníckych práv a „určenie hranice“ treba považovať za spôsob, ktorým účastník konania vyjadril, že mu ide o určenie, ktorá časť zo spornej plochy patrí tomu - ktorému vlastníkovi susediacich pozemkov.“ (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Rkc 2/2009 zo dňa 29.06.2010).

49. Zároveň ale z takto vysloveného právneho názoru vyšších súdnych autorít je zrejmé, že pokiaľ ide o prvý petit žaloby žalobcu (ktorým sa tento domáha, určenia hranice medzi parcelou č. XXX/X a parcelou č. XXX/X na základe budúceho geometrického plánu, ktorým mal byť vypracovaný v tomto sporovom konaní), nie to pochýb o tom, že v tejto časti žaloby ide o žalobu určovaciu.

50. V prípade takejto žaloby je potom potrebné, aby žalobca preukázal naliehavý právny záujem na požadovanom určení, nakoľko to vyžaduje ustanovenie § 137 písm. c) CSP (keďže naliehavý právny záujem tu nevyplýva z osobitného predpisu). V tejto súvislosti súd konštatuje, že právny záujem žalobcu musí byť podľa požiadavky zákona kvalifikovaný, t.j. naliehavý, pričom posúdenie naliehavého právneho záujmu je otázkou právnej kvalifikácie rozhodujúcich skutočností. Žalobca je potom povinný tvrdiť a dokázať skutočnosti, z ktorých vyplýva existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. Naliehavý právny záujem je tam, kde je stav, že právo resp. právny vzťah medzi stranami sporu je sporný, je tu ohrozenie práva, či právneho vzťahu, resp. stav neistoty právneho postavenia žalobcu, a tento nemožno odstrániť inak, len určovacím výrokom, pričom jestvuje potreba odstránenia tejto neistoty resp. ohrozenia práva alebo právneho vzťahu.

51. Pokiaľ ide o spor týkajúci sa vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade, odvolací súd vo svojom uznesení sp.zn. 9Co/116/2022-57 zo dňa 19.07.2023 vyslovil právny názor, podľa ktorého z obsahu žaloby a jej doplnenia vyplýva aj uvedenie tvrdení, o ktoré žalobca opiera naliehavý právny záujem na požadovanom určení, keď z tvrdení žalobcu vyplýva, že sa snaží prostredníctvom súdneho konania získať právne relevantný podklad pre správne konanie súvisiace s kolaudáciou stavby nachádzajúcej sa na predmetom pozemku.

52. V konaní je však preukázané, že pokiaľ ide o parcelu č. XXX/X táto nie je vo výlučnom vlastníctve žalobcu, ale je zapísaná v bezpodielovom spoluvlastníctve žalobcu a manželky žalobcu, ktorá nie je účastná v tomto spore na žiadnej zo sporových strán. Napriek tomu, že žalobca súdu predložil plnomocenstvo zo dňa 10.08.2022, ktorým manželka žalobcu tohto splnomocnila „na svoje zastupovanie pred Okresným súdom Spišská Nová Ves, pred súdom vyššej inštancie a pred ostatnými orgánmi verejnej správy v konaní sp.zn. 16C/58/2021, týkajúcim sa majetkovoprávneho vysporiadania parcely č. XXX/X, ...“, samotný žalobca nepodal v tomto spore žiaden návrh na pristúpenie svojej manželky do konania ako ďalšieho subjektu na strane žalobcu (alternatívne, pokiaľ by táto s tým nesúhlasila, tak na strane žalovanej). Preto súd s uvedenou manželkou ako procesnou stranou ani nemohol konať.

53. Súdna prax sa ustálila jednoznačne v názore, že naliehavý právny záujem a vecná legitímácia sú úzko prepojené, ale zároveň sa jedná o dve rôzne podmienky úspešnosti určovacích žalôb.

54. Vecnou legitímáciou sa rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva. Vecne legitimovaným je ten, kto je subjektom hmotnoprávneho vzťahu, o ktorom sa v procese rozhoduje. Pasívne legitimovanou stranou v spore o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti je ten, kto je zapísaný v katastri nehnuteľností ako vlastník, ak sa nepreukáže opak (§ 70 ods. 1 Katastrálneho zákona) (napr. porovnaj bod 30 odôvodnenia rozsudku NS SR sp.zn. 4Cdo/134/2020 zo dňa 28.09.2021.)

55. Podmienkou procesnej prípustnosti určovacej žaloby je právny záujem na požadovanom určení. Právny záujem procesnej prípustnosti určovacej žaloby musí byť naliehavý. Žalobca má naliehavý právny záujem na určení, či tu právo je, alebo nie je vtedy, ak je tvrdené právo neisté alebo ohrozené za predpokladu, že vyhovujúcim určovacím rozsudkom možno túto neistotu alebo ohrozenie odstrániť (R 17/1972).

56. Predpoklad úspešnosti žaloby o určenie, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je po procesnej stránke spočíva v tom, že účastníci majú vecnú legitímáciu a že na požadovanom určení je naliehavý právny záujem. Vecnú legitímáciu v konaní o určení, či právny vzťah alebo právo je alebo nie je, má ten, kto je účastný právneho vzťahu alebo práva, o ktoré v konaní ide, alebo ktorého právnej sféry sa sporný právny vzťah alebo sporné právo týka. Naliehavý záujem na požadovanom určení potom vyjadruje spôsob právnej ochrany, ktorá sa má dostať súdnym rozhodnutím tomu, kto má v konaní o určovacej žalobe aktívnu vecnú legitímáciu, a to voči tomu, kto je na požadované určenie pasívne legitimovaný (porovnaj Rozsudek NS ČR sp.zn. 22Cdo 2614/2008).

57. Určovacia žaloba je preventívneho charakteru a je na mieste tam, kde je možné za jej pomoci eliminovať stav ohrozenia práva či neistoty v právnom vzťahu a k príslušnej náprave nie je možné dospieť inak, alebo keď účinnejšie než iné procesné prostriedky vystihuje obsah a povahu daného právneho vzťahu a práve prostredníctvom nej možno dosiahnuť úpravu predstavujúcu určitý právny rámec, ktorý je zárukou odvrátenia budúcich sporov (porovnaj Rozsudek NS ČR sp.zn. 22Cdo 2614/2008).

58. Tieto funkcie určovacej žaloby korešpondujú práve s podmienkou, aby na určení práva alebo právneho vzťahu bol naliehavý právny záujem. Ak nemožno v konkrétnom prípade očakávať, že ich určovacia žaloba bude plniť, nebude ani splnená podmienka naliehavého záujmu. Pritom platí, že takýto záver sa neviaže iba k určovacej žalobe ako takej, ale je logicky podmienený aj tým, z akých právnych pomerov žalobca vychádza, akého konkrétneho určenia sa domáha, a voči komu žaloba o určenie smeruje (porovnaj Rozsudek NS ČR sp.zn. 22Cdo 2614/2008).

59. Ak je predmetom určenia podľa § 137 písm. c) CSP právny vzťah vlastníctva k nehnuteľnej veci, nie sú prehliadateľné dôsledky, ktoré plynú zo zákona č.162/1995 Z.z., o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) /ďalej len ako „Katastrálny zákon“/. Zápis v zmysle záznamu podľa § 5 ods. 2, § 36a ods.2 písm. a) podľa Katastrálneho zákona totiž súdny výrok o návrhu na určenie právneho vzťahu (vlastníctva) predpokladá.

60. Vzhľadom na právne a evidenčné účinky zápisov vlastníckych vzťahov v katastri nehnuteľností so záznamom, urobeným na základe súdneho výroku o určení sa završuje proces odstránenia neistoty v doterajšom určení právneho vzťahu. Ak je navrhovateľom tohto určenia osoba, ktorá tvrdí, že ona je oprávnenou v právnom vzťahu, vyplýva z logiky veci, že sa so svojím právom obracia predovšetkým

proti tým osobám, ktoré svoje postavenie oprávnených práve o zápis v katastri nehnuteľností opierajú. Právny vzťah vlastníctva, o ktorého určenie ide, je teda svojimi subjektmi vymedzený osobou, ktorá svoje vlastnícke právo tvrdí, a osobami, v prospech ktorých svedčí zápis v katastri nehnuteľností. Ak sa však žalobca domáha určenia, že predmetné nehnuteľnosti tvoria súčasť bezpodielového spoluvlastníctva jeho a manželky, potom aj manželka žalobcu je osobou, ktorej podľa žalobného návrhu tvrdené vlastnícke právo svedčí.

61. Reálne možnosti súdneho výroku (o žalobe podľa § 137 písm. c) CSP) ovplyvniť ohrozené či neisté právo alebo právny vzťah sa spájajú tiež so subjektovým hľadiskom. O splnení uvedených podmienok naliehavého právneho záujmu možno uvažovať v prípade, ak bude predpokladaný súdny výrok spôsobilý vystihnúť úplný obsah hmotným právom vymedzeného vzťahu, čo logicky predpokladá, že bude záväzný pre všetky jeho subjekty. Tak tomu môže byť v danej veci však len vtedy, ak všetky tieto subjekty budú aj účastníkmi príslušného súdneho konania, pretože výrok právoplatného rozsudku je záväzný len pre účastníkov konania, t.j. strany sporu (§ 228 ods. 1 CSP).

62. Materiálna stránka právoplatnosti súdneho rozhodnutia sa prejavuje predovšetkým v záväznosti rozhodnutia, resp. v záväznosti výroku rozhodnutia pre určitý počet subjektov. Hovoríme o subjektívnej hranici záväznosti súdneho rozhodnutia. V tomto zmysle je výrok právoplatného rozsudku záväzný predovšetkým pre sporové strany. Civilný sporový poriadok dôsledne sleduje líniu záväznosti rozhodnutia vydaného v sporovom konaní inter partes, a praktickú jedinou výnimku predstavuje rozhodnutie o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach, kde je výrok rozhodnutia záväzný erga omnes. Výnimky z takto všeobecne stanovenej subjektívnej hranice záväznosti súdneho rozhodnutia stanovuje jednak samotný Civilný sporový poriadok (napr. v odseku 2 tohto ustanovenia), ale aj osobitné predpisy (porovnaj Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, str. 835).

63. Súdu je známy judikát č. R 10/1990, (podľa ktorého aj len jeden z manželov je ako žalobca samostatne vecne legitimovaný v predmetnej veci na ochranu tvrdeného vlastníckeho práva) V tomto prebiehajúcom spore však úspešnosť žaloby je podmienená okrem iného skutočnosťou, že účastníkom konania (stranou sporu) v danom prípade musí byť aj manželka žalobcu práve s ohľadom na okolnosť, že v danom prípade nejde o ochranu vlastníckeho práva formou vindikačnej žaloby, ale formou žaloby určovacej, ktorá vystihuje právne dôsledky viažuce sa na zápis do katastra nehnuteľností. Inými slovami povedané, ak by žalovaný žalobcovi protiprávne zadržoval hnutelnú vec, je žalobca legitimovaný na uplatnenie požiadavky na jej vydanie bez akejkoľvek nevyhnutnej účasti jeho manželky. Ak však predmetom konania je určenie, že predmetné nehnuteľnosti tvoria súčasť bezpodielového spoluvlastníctva žalobcu a jeho manželky s tým, že tento výrok má mať dôsledky viažuce sa na zápis do katastra nehnuteľností, musí byť manželka žalobcu v konaní zúčastnená či už na strane žalobcu alebo na strane žalovanej (porovnaj Rozsudek NS ČR sp.zn. 22Cdo 2614/2008, a naň nadväzujúce rozhodnutia NS ČR npr. usnesení sp.zn. 22Cdo/3914/2019 zo dňa 09.12.2019, príp. usnesení sp.zn. 22Cdo/178/2020 zo dňa 25.03.2020).

64. Takýto záver prezentuje aj slovenská odborná právna verejnosť, podľa ktorej rozhodnutím o určovacej žalobe síce nie je konštitutívne založený vecnoprávny vzťah manželov k veci, ale iba deklarováný už existujúci právny vzťah, vzhľadom na to niet dôvod na túto formu právnej ochrany odňať manželovi samostatne možnosť domáhať sa ochrany vlastníckeho práva, avšak pokiaľ sa dôsledky určovacej žaloby viažu na zápis do katastra nehnuteľností, musí byť účastníkom konania aj druhý manžel, či už na strane žalobcu alebo (ak nesúhlasí so žalobou) na strane žalovanej /porovnaj Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol.. Občiansky zákonník I. § 1-450. Komentár. Praha: C.H.Beck, 215, str. 1062/. S týmto právnym názorom je možné sa stretnúť aj v rozhodovacej súdnej praxi slovenských súdov (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Žiline sp.zn. 10Co/96/2021 zo dňa 29.04.2022).

65. V tomto sporovom prípade nejde o ochranu práva k veci už patriacej do bezpodielového spoluvlastníctva žalobcu a jeho manželky, a teda nejde o výkon práva už z existujúceho bezpodielového spoluvlastníctva k veci, ale o spor o tom, či a vôbec sú žalobca a manželka žalobcu (spolu)vlastníkmi tej časti parcely č. 291/2 toho času vo výlučnom vlastníctve žalovaného v 1. rade, ktorá prípadne v prípade posunu hranice by mala byť pričlenená k parcele č. 295/2, ktorá toho času už je v (spolu)vlastníctve žalobcu a manželky žalobcu.

66. Takéto (spolu)vlastníctvo v uvedenej spornej časti parcely č. XXX/X im nevyplýva za právneho titulu - z Kúpnej zmluvy zo dňa 30.11.1998 vedenej pod katastrálnym číslom V XXXX/XX, keďže podľa obsahu tejto zmluvy predmetom prevodu bola parcela s výmerou XXX m², a nie s výmerou väčšou o tú časť parcely č. XXX/X žalovaného v 1. rade, ktorej sa žalobca v tomto spore dožaduje. Uvedené (spolu)vlastníctvo k predmetnej časti parcely č. XXX/X žalobcovi a manželke žalobcu nevyplýva ani zo žiadneho iného titulu, a preto v tomto prípade nejde o ochranu vlastníckeho práva žalobcu k veci, ktorú by už obaja mali mať vo svojom bezpodielovom spoluvlastníctve.

67. Na manželku žalobcu nie je možné aplikovať ani výnimku vyplývajúcu z § 228 ods. 2 CSP, a síce , že výrok tohto prípadného rozsudku o určení hranice medzi parcelou č. XXX/X a parcelou č. XXX/X by bol pre ňu záväzný aj keď nie je stranou sporu tohto sporového konania, nakoľko v katastri nehnuteľností nebola zapísaná poznámka o tomto vedenom súdnom konaní a manželka žalobcu nepredstavuje ten subjekt právneho vzťahu, na ktorý toto ustanovenie zameriava svoju pozornosť.

68. Podľa tohto ustanovenia výroky týchto právoplatných rozsudkov sú subjektívne záväzné pre subjekty, ktoré boli účastníkmi zmluvy, ktorej sa týka návrh na povolenie vkladu vecného práva k dotknutej nehnuteľnosti, podaný v čase, keď v katastri nehnuteľnosti bola vykonaná poznámka o tomto súdnom konaní. Existencia zapísanej v katastri nehnuteľnosti zabezpečuje publicitu prebiehajúceho súdneho konania a narúša tým dobromyseľnosť nadobúdateľa vecného práva k nehnuteľnosti. Z tohto dôvodu zákonodarca rozšíril subjektívne hranice záväznosti súdneho rozhodnutia aj na účastníkov zmluvy, ktorí v čase , keď vecné právo k nehnuteľnosti nadobudli , mali byť oboznámení s existenciou súdneho konania. Nie je pritom rozhodujúce, či sa reálne takáto osoba s poznámkou aj oboznámila. Stačí, že mala objektívnu možnosť zistiť, že o danej nehnuteľnosti , resp. o vecnom práve k nej sa vedie súdne konanie. Táto koncepcia je plne v súlade so zásadou formálnej publicity katastra nehnuteľností. (porovnaj Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, str. 835-836).

69. Žalobca tak spolu s manželkou pre tú časť konania, ktorú žalobca požaduje určenie spornej hranice medzi parcelami č. XXX/X H. L. XXX/X tvoria tzv. nútené spoločenstvo v zmysle § 78 ods. 1 CSP.

70. Súd tak uzatvára, že nedostatok vecnej legitímácie (na čo súd je povinný prihliadnúť v každom štádiu konania) v spore vždy vedie k zamietnutiu žaloby a zároveň znamená aj záver o neexistencii naliehavého právneho záujmu na v žalobe požadovanom určení (§ 137 písm. c CSP) ako sa to stalo i v tejto posudzovanej veci. Preto súd žalobcu v časti, ktorou žalobca žiadal určiť hranicu medzi parcelou č. XXX/X a parcelou č. XXX/X zamietol.

71. Pokiaľ ide o druhý petit žaloby žalobcu, ktorým sa tento vo vzťahu k žalovanému v 1. rade domáhal vydania spornej časti z parcely č. J. I. XXX/X, i keď vo všeobecnosti by nebolo potrebné, aby manželka žalobcu bola účastná rozhodovania o tomto uplatnenom nároku ako niektorá zo strán sporu (nakoľko v tomto prípade závery judikátu R 10/1990 by sa plne uplatnili), vzhľadom k tomu, že v tomto spore toto žalobcom požadované plnenie je závislé od rozhodnutia súdu o prvom petite žaloby žalobcu, vo vzťahu ku ktorému žaloba bola zamietnutá, (a teda súd meritórne neurčil , že žalobca je vlastníkom predmetnej spornej časti z parcely č. J. I. XXX/X skrz prípadné rozhodnutie o určení novej hranice medzi danými parcelami), súd musel žalobu aj v tejto jej časti týkajúcej sa tohto druhého jej petitu zamietnuť, keďže otázka vlastníctva spornej časti z parcely č. XXX/X nebola meritórne vyriešená a súd ju v tomto spore nemohol riešiť ani ako predbežnú otázku, keďže bola samotným predmetom tohto sporu (skrz prvý petit žaloby).

72. Posledným, tretím petitom žaloby sa žalobca domáhal, aby súd meritórne uložil žalovanému v 2. rade povinnosť zapísať „majetkoprávne vysporiadaný pozemok do katastrálneho operátu v súlade s právnym stavom a týmto s daným rozhodnutím“. Inými slovami žalobca sa domáhal toho, aby súd uložil tomuto žalovanému ako správnejmu orgánu povinnosť vykonať zápis svojho určovacieho výroku v rozsudku, ktorý mal vyplynúť z požiadavky žalobcom uvedenej v jeho prvom určovacom petite tejto žaloby (ak by bol žalobca úspešný). Vzhľadom na to, že súd žalobu žalobcu v tomto určovacom prvom petite (ktorým sa žalobca domáhal určenia hranice medzi parcelou č. XXX/X a parcelou č. XXX/X na základe budúceho geometrického plánu, ktorým mal byť vypracovaný v tomto sporovom konaní) zamietol, nebolo možné žalobe žalobcu vyhovieť ani v tomto poradí treťom petite a žaloba bola aj v tejto časti zamietnutá.

73. K tomu súd zároveň poznamenáva, že súd v rámci tohto sporového konania by ani nemal právomoc o uložení takejto povinnosti žalovanému v 2. rade rozhodovať. Proces zápisu takýchto skutočností do príslušného katastra nehnuteľností v prípade záznamu sa riadi postupom, ktorý určuje Katastrálny zákon. V prípade nečinnosti správneho úkonu, je možné voči takémuto postupu sa brániť správnu žalobou podľa príslušných ustanovení zákona č. 162/2015 Z.z., Správny súdny poriadok (ďalej len ako „SSP“), pričom súdom oprávneným o takejto otázke rozhodovať je správny súd a nie tunajší súd. Preto žalovaný v 2. rade ani nebol pasívne legitimovaným v tomto spore.

74. Súd nevykonal ani žalobcom navrhnutý dôkaz – znalecké dokazovanie na ustálenie spornej hranice znalcom prípadne ustanoveným súdom, nakoľko uvedený dôkaz za danej procesnej situácie, kedy stranou sporu nebola aj manželka žalobcu a teda nebola ani daná vecná legitímácia na strane žalobcu považoval za nadbytočný a jeho vykonanie za nehospodárne.

75. Podľa § 255 ods.1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

76. Podľa § 255 ods.2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

77. Podľa § 262 ods.1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

78. Podľa § 262 ods.2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

79. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP a žalobcu zaviazal povinnosťou zaplatiť náhradu trov konania každému zo žalovaných, a to v pomere zodpovedajúcom ich úspechu v tomto spore, teda v plnom rozsahu, keďže žaloba žalobcu bola zamietnutá a teda obaja žalovaní mali úspech v rozsahu 100%.

80. Výrok o náhrade trov konania súd formuloval v zmysle právneho názoru vysloveného Najvyšším súdom SR v uznesení sp.zn. 6 Cdo/65/2017 zo dňa 30.05.2017, ako aj v uznesení sp. zn. 6 Cdo 222/2016 zo dňa 23. marca 2017, podľa ktorého musí v ňom byť uvedené, kto a komu má zaplatiť náhradu trov konania s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením, a teda len takouto formuláciou výroku o náhrade trov konania bude splnená požiadavka zákona, aby rozhodnutie súdu o nároku na náhradu trov konania v spojení s rozhodnutím o výške tejto náhrady bolo vykonateľné, teda aby bolo spôsobilým exekučným titulom pre prípadné vynútenie ním uloženej povinnosti.

81. O výške náhrady trov konania bude v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v štyroch vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015, Civilný sporový poriadok /ďalej len ako „CSP“/).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359 CSP)

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
  - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
  - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
  - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
  - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
  - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
  - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
  - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.